

БЪЛГАРСКИ ПЛАНИНАРСКИ СЪЮЗ

Изх. № БПС-20-103/30.06.2020 г.

До
Г-н Бойко Борисов – премиер
на Република България

До
Г-н Румен Радев – президент
на Република България

До
Г-жа Диана Ковачева –
омбудсман на Република
България

До
Г-жа Цвета Караянчева –
председател на народното
събрание на Република
България

До
Г-н Емил Димитров –
министър на околната среда и
водите

До
Г-н Красимир Андонов –
директор на национален парк
„Рила“

Относно: Становище на Български планинарски съюз във връзка със случващото се в циркуса на Седемте рилски езера

Уважаеми дами и господа,

Циркусът, в който са разположени Седемте рилски езера, попада в границите на Национален парк „Рила“ и е един от най-посещаваните райони не само в Рила планина, а въобще в България. Това е едно от нашите национални природни богатства, с което се гордеем в цял свят. Място, което рекламираме - част от визитната картичка на нашата страна.

За съжаление, това прекрасно кътче от България е на път да изчезне и да загуби, както красотата си, така и природните дадености, с които разполага. В следствие на многократно увеличението туристопоток и липсата на какъвто и да е контрол от страна на Дирекцията на Национален парк „Рила“ и държавните органи, циркусът бавно загива. Езерата са замърсени, теренът е съсипан от безбройните пътеки, чарът и красотата на това място вече ги няма.

Искаме да напомним, че паркът е създаден да опазва природните дадености, редките растителни и животински видове за поколенията, за да могат и тези след нас да се възхищават на красотите на нашата родина.

В планинарските среди, а и не само там, буди недоумение случващото се в момента в циркуса на Седемте езера. С багер се прокарват пътеки, по които се насипва чакъл, изграждат се мостове и съоръжение, уж с цел ограничаване на туристопотока. Правят се неща по проект. Подобни дейности са правени през годините по много други места в страната и резултатът след това е трагичен. След 1-2 зими, или обилни валежи, тези пътеки вече ги няма, водата и снеговете отмиват настилките, дървените конструкции изгниват и стават опасни и негодни за ползване. И тук ситуацията ще бъде същата много скоро след приключването на дейностите по проекта, а последствията няма да са различни.

Искаме да наблегнем на следните въпроси: „Защо при възлагане на едно такова строителство и изпълнението на подобен проект не се направи обществено обсъждане, визуализация, публичност при избора на изпълнител?“ Става въпрос за защитена територия, важна и основна туристическа дестинация. Това е, както вече споменахме, едно от лицата на страната ни. Подобен проект касае всички български граждани и не малко чужденци, посещаващи страната ни. Налице е липсата на ясна стратегия и визия за управление на тази територия, както по отношение на ограничаването на човешкото въздействие, така и на правомощията на контролните органи.

Изграденият лифт към езерата е един от основните проблеми довели до увеличаване на човекопотока в циркуса. Може би премахването му не е правилния и възможен начин, но ограничаването на потока чрез въвеждане на лимит на дневния брой посетители е удачно решение. А това може лесно да бъде направено. От друга страна е нужно да се спре достъпът на моторни превозни средства (МПС), които извозват туристите под лифт зоната и съсипват природата. Допускането на движението на МПС до и в границите на парка уврежда околната среда и застрашава живота на дивите животни и туристите.

Липсата на планинска култура и въобще култура, от страна на част от туристите посещаващи езерата, се контролира много лесно с налагането на точни правила за поведение и адекватни глоби за нарушителите. Същото се отнася не само за обикновените туристи, а и за членовете на Бялото братство, които осъществяват своите ритуали на тази територия цял месец през годината. Правилата, наложени в плана за управление на Национален парк „Рила“, трябва да важат еднакво за всички. Пример за това е опъването на палатки в не разрешени за това места в защитените територии е забранено за обикновените планинари, но не важи за членовете на Бялото братство. А техните палатки август месец са стотици.

Никакви съоръжения и ограждения не могат да спрат нарушителите, ако няма кой да осъществява постоянен контрол в циркуса. Този огромен поток от хора не се ли намали, природата ще се съсипе и езерата ще загинат. Изграждането на каквито и да е съоръжения следва да е последващо действие, а не основно, като разбира се, това трябва да се случи след голямо обществено обсъждане и публично разглеждане на различни предложения и доводи. Разбира се, трябва да се направи и пълен ОВОС на района, а не както е сега – само според предписанията на МОСВ. Ако за спасяването на езерата трябва тази територия да бъде временно затворена за масово посещение – нека се затвори. От това ще спечелим всички, най-вече поколенията след нас.

Уважаеми дами и господа,

Най-общо казано от горе изложеното, ние от Управителния съвет на Български планинарски съюз питаме следното:

1. Какви мерки ще бъдат предприети с цел намаляване на туристопотока към циркуса?
2. Ще бъде ли въведено ограничение или дневен лимит на лифта водещ към езерата?
3. Ще бъде ли забранен достъпа на МПС в планината с цел отново ограничаване на туристопотока и съсипването на природата? Какви конкретни мерки ще бъдат взети за това?
4. Кой ще контролира поведението на туристите в циркуса и как ще се наказват нарушителите?
5. Ще бъдат ли публикувани идейните проекти за изграждащите се в момента около езерата алеи, мостове и ограждения?
6. Ще се стопира ли строителната дейност около езерата, докато не се проведе обществена дискусия какво и как трябва да бъде изградено?

БЪЛГАРСКИ ПЛАНИНАРСКИ СЪЮЗ

Тези въпроси касаят всички нас - гражданите на Р.България. Имаме право да питаме и да получаваме отговори, защото природните богатства са на всички нас и не бива да се допуска те да бъдат унищожени. Не е нормално, още по-малко морално, с лека ръка да се погуби една от най-красивите територии в страната поради административни проблеми и липса на експертен потенциал. Апелираме всеки един от вас да отговори по компетентност, така че да намерим най-правилния начин за спасяване на циркуса. Надяваме се, че ще разгледате горния казус и ще отговорите подробно на поставените въпроси. След получаване на Вашите становища и/или отговори същите ще бъдат публикувани на официалните ни интернет и социални страници.

Управителен съвет на
Български планинарски съюз

С уважение:
Димо Колев
Председател на УС

